

Vlada Crne Gore
Uprava za antikorupcijsku inicijativu

**INFORMACIJA O BROJU INFORMATIVNIH
KAMPANJA I ISTRAŽIVANJIMA JAVNOG
MNJENJA U PERIODU
JUL -DECEMBAR 2011. GODINE**

Podgorica, decembar 2011. godine

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE.....	3
I. Ministarstvo zdravlja.....	5
II. Ministarstvo prosvjete i sporta.....	6
III. Ministarstvo održivog razvoja i turizma.....	7
IV. Vrhovno državno tužilaštvo.....	8
V. Sudski savjet.....	8
VI. Uprava policije.....	10
VII.Uprava za antikorupcijsku inicijativu	10
VIII. Direkcija za javne nabavke.....	14
IX. Uprava za igre na sreću.....	15
X. Poreska uprava	15
XI. Uprava carina.....	16
XII. Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte.....	18
XIII. Investiciono razvojni fond.....	19
REZIME.....	20
PREDLOG MJERA.....	22
ZAKLJUČCI.....	23

UVODNE NAPOMENE

Razmatrajući Informaciju o informativnim kampanjama i istraživanjima javnog mnjenja u periodu januar – jun 2011. godine Vlada Crne Gore, na sjednici od 30. juna 2011. godine donijela je zaključke prema kojima se Uprava za antikorupcijsku inicijativu (u daljem tekstu: UAI) zadužuje da nakon sprovedenih kampanja u drugoj polovini 2011. godine, pripremi Informaciju o broju informativnih kampanja i istraživanja javnog mnjenja u periodu jul-decembar 2011. godine.

Postupajući prema navedenim zaključcima Vlade, UAI je 30. novembra 2011. g. uputila dopis organima nadležnim za sprovođenje mjera iz AP za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala 2010-2012. godine, kao i Inoviranog AP, koji je stupio na snagu 21. jula 2011. godine, koje se odnose na sprovođenje kampanja i istraživanja javnog mnjanja o korupciji. U dopisu je zatraženo od tih organa da kroz popunjavanje obrasca, do 12. decembra 2011. g. informišu UAI o realizovanim kampanjama i istraživanjima u drugoj polovini o.g. Dopis je proslijeden svim državnim organima koji imaju otvorene telefonske linije za prijavu korupcije, kao i organima koji su prema AP i kasnije usvojenom IAP-u nadležni da sprovode kampanje i istraživanja.

U pripremi ove informacije UAI je koristila podatke iz pojedinačnih izvještaja, odnosno matrica, koje su organi nadležni za sprovođenja strateških antikorupcijskih dokumenata dostavili UAI u cilju pripreme ove Informacije.

Cilj pripreme ove informacije je da se napravi pregled sprovedenih kampanja i istraživanja javnog mnjenja o korupciji u drugoj polovini 2011. godine, analizira stanje i opredijele preporuke za planiranje narednih antikorupcijskih aktivnosti.

Informativne kampanje i godišnja istraživanje javnog mnjenja su, takođe, indikatori za mjeru 49. u AP za sprovođenje Strategije borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala za period 2010-2012. g, koja glasi: „Promocija kanala za prijavu korupcije i mehanizama zaštite“. Mjera se nalazi u dijelu AP „Zaštita lica koja prijavljuju korupciju“ i prati cilj: Prijavljanje korupcije kao važan izvor za otkrivanje i sprječavanje korupcije.¹ Takođe, broj sprovedenih kampanja je i jedan od indikatora za mjeru 51. koja glasi: „Sprovoditi kampanje u cilju podizanja nivoa javne svijesti i podsticanja građana (i pojedinih ciljnih grupa) da prijavljuju korupciju.“² Mjera je i istom dijelu AP i prati isti cilj kao i mjera 49.

Kada je u pitanju IAP, koji je u izvještajnom periodu stupio na snagu, informativne kampanje i istraživanja javnog mnjenja su indikatori za mjeru 85. koja glasi: „ Promovisati kanale za prijavu korupcije i mehanizme zaštite, kao i dobre primjere prijavljivanja korupcije“. Mjera je u dijelu IAP-a „Zaštita lica koje

¹ Nadležni organi za sprovođenje mjeru 49 iz AP su: „UAI i drugi nadležni organi“.

² Nadležni organi za sprovođenje mjeru 51 AP su: “Uprava policije, UAI u saradnji sa NVO”

prijavljaju korupciju” i prati cilj: „Prijavljanje korupcije kao važan izvor za otkrivanje i sprječavanje korupcije.”³ Takođe, prema IAP-u broj kampanja je jedan od indikatora za mjeru 139 koja glasi „Ustaviti i promovisati sistem za prijavljivanje korupcije od strane građana Savjetu za privatizaciju i kapitalne projekte”. Mjera se nalazi u dijelu IAP-a „Oblasti od posebnog rizika” i prati cilj: Ustavljen normativni i institucionalni sistem za praćenje sprovođenja ugovora o privatizaciji i unapređena transparentnost procesa.⁴

U raelizaciji navedenih ciljeva i mjera u izvještajnom periodu januar-jun 2011. godine u ovoj Informaciji objedinjeni su podaci koji se odnose na informativne kampanje i godišnja istraživanjima javnog mnjenja, a koje su dostavili sledeći državni organi:

- I. Ministarstvo zdravlja
- II. Ministarstvo prosvjete i sporta
- III. Ministarstvo održivog razvoja i turizma
- IV. Vrhovno državno tužilaštvo
- V. Sudski savjet
- VI. Uprava policije
- VII. Uprava za antikorupcijsku inicijativu
- VIII. Direkcija za javne nabavke
- IX. Uprava za igre na sreću
- X. Poreska uprava
- XI. Uprava carina
- XII. Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte
- XIII. Investiciono razvojni fond

³ Nadležni organ za sprovođenje mjeru 85 IAP je UAI

⁴ Nadležni organ za sprovođenje mjeru 139 IAP je Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte

81000 Podgorica, ul. Stanka Dragojevića br 2

tel: +382 20 242 835 fax: +382 20 224 450; e-mail: mf@mif.gov.me

I. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

1. Informativne kampanje

Ministarstvo zdravlja u izvještajnom periodu nije sprovodilo informativne antikorupcijske kampanje. Ipak, povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv korupcije, Ministarstvo zdravlja je organizovalo Okrugli sto na temu „Zaštita prava pacijenata - Dostignuća i izazovi“.

Ministarstvo zdravlja je distribuiralo istraživanje pod nazivom “Ocjena integriteta zdravstvenog sistema u Crnoj Gori”, brošuru”Prava pacijenata”, Vodič za prava pacijenata Hrvatske udruge za prava pacijenata i Bilten Hrvatske udruge za promicanje prava pacijenata.

Efekti sprovedenih aktivnosti se razmjena iskustava između predstavnika JZU u Crnoj Gori koji obavljaju posao Zaštitnika prava pacijenata, iznošenje komparativnih iskustava Hrvatske u cilju unaprijeđenja te institucije u Crnoj Gori, kao i saradnja sa nevladinim organizacijama.

U Ministarstvu zdravlja od maja 2008. godine u funkciji je besplatan telefon 0800 81 444, posredstvom kojeg građani mogu prijaviti sumnju u postojanje korupcije. Informacije o telefonu (broj telefona, vrijeme tokom kojeg se primaju pozivi), su se i u drugoj polovini 2011. g nalazile na portalu Ministarstva zdravlja.

Takođe, broj telefona Ministarstva zdravlja na koji se može prijaviti korupcija predstavljen je i u lifletima u okviru kampanja UAI „Prijavi korupciju-uvijek postoji način“ i „Prijava korupcije=dobar izbor“, koje su sprovedene u izvještajnom periodu. Ministarstvo zdravlja je učestvovalo u distribuciji info materijala UAI, postera i lifleta iz navedenih kampanje u zdravstvenim ustanovama širom Crne Gore.

2. Istraživanja javnog mnjenja

Ministarstvo zdravlja u izvještajnom periodu nije sprovodilo istraživanja javnog mnjenja o korupciji.

II. MINISTARSTVO PROSVJETE I SPORTA

1. Informativne kampanje

Ministarstvo prosvjete i sporta je u periodu jul – decembar 2011. godine nastavilo sa realizacijom kampanje pod nazivom: “Ne budi dio krupcije. Prijavi je!” Tema kampanje su opšte informacije o pojmu i pojavnim oblicima korupcije, kao i informisanje o početku rada otvorene telefonske linije za prijavljivanje korupcije u obrazovanju.

Flajeri, odštampani u 10000 primjeraka sa informacijama o pojmu korupcije i njenim pojavnim oblicima u obrazovanju, pozivom za prijavljivanje korupcije i brojem telefona, distribuirani su svim vaspitno-obrazovnim ustanovama.

Broj telefona Ministarstva prosvjete i sporta na koji se može prijaviti korupcija (0800 81 234) objavljen je i u liletim UAI u okviru kampanja Prijava korupcije=dobar izbor” i “Prijavi korupciju-uvijek postoji način”. Na ovom broju nije bilo prijava korupcije u periodu jul-decembar 2011. godine.

Službenici za odnose s javnošću Ministarstva prosvjete i sporta gostovali su na TVCG. Tema je bila Izvještaj o aktivnostima za borbu protiv korupcije. U izvještajnom periodu službenici za odnose s javnošću prosljeđivali su informacije i štampanim medijima.

2. Istraživanja javnog mnjenja

U izvještajnom periodu Zavod za školstvo je pripremio projekat istraživanja, koje će tek biti realizovano. U okviru projekta biće realizovano istraživanje mišljenja, stavova i znanja učenika/ca i roditelja o rasprostranjenosti i pojavnim oblicima korupcije u obrazovnim ustanovama. Istraživanje još nije realizovano zbog nedostatka finansijskih sredstava.

I sektorski Akcioni plan⁵ u mjeri 129 predviđa izradu i dostavljanje istraživanja o pojavnim oblicima, uzrocima i mehanizmima nastanka korupcije. Nadležni organi su Ministarstvo prosvjete, Zavod za školstvo i specijalizovana agencija za istraživanje. Rok za realizaciju te mjere je 2011. godina.

Takođe, IAP u mjeri 203 za prvi kvartal 2012. godine predviđa sproveđenje i prezentovanje istraživanja o pojavnim oblicima, uzrocima i mehanizmima nastanka korupcije, a Ministarstvo prosvjete i sporta je nadležni organ.

⁵ Akcioni plan za borbu protiv korupcije u oblasti obrazovanja za period 1. decembar 2010 – 31. decembar 2012. godine.

III. MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

1. Informativne kampanje

Ministarstvo održivog razvoja i turizma u periodu jul – decembar 2011. godine nije realizovalo kampanje koje se bave temom korupcije. Međutim, u kontekstu povećanja transparentnosti rada državih organa, sve izdate građevinske i upotreбne dozvole ovog Ministarstva od 1. januara o.g. u elektronskoj formi dostupne su na internet stranici ministarstva www.mrt.gov.me.

Time svako zainteresovano lice, uvidom u dozvolu, može dobiti informaciju ko je investitor, za koji objekat se izdaje dozvola, brojeve urbanističkih i katastarskih parcela, podatke o objektu (namjena, površina, spratnost i dr.), spisak dokumentacije sa osnovnim podacima na osnovu koje se izdaje dozvola, ko je uradio glavni, ili idejni projekat i ko je izvršio reviziju istih (u slučaju građevinske dozvole), ko je vršio tehnički pregled objekta (u slučaju upotreбne dozvole) i dr.

Osim toga, mjesecni izvještaji rada inspekcija ovog ministarstva - Inspekcije zaštite prostora, Urbanističke, Građevinske i Turističke inspekcije, takođe se mogu naći na sajtu Ministarstva.

Kao sastavni dio procesa modernizacije i poboljšanja transparentnosti rada Ministarstva održivog razvoja i turizma, te olakšavanja procesa kontrole uređenja prostora, uspostavljen je elektronski sistem prijave bespravne gradnje. Elektronsku prijavu može podnijeti svako, a odmah nakon podnošenja prijave, podnositelj dobija detalje elektronskog zahtjeva i samim tim i zvanični dokaz o prijavljivanju: izvještaj o uspješnosti podnošenja zahtjeva, naziv zahtjeva, elektronski broj zahtjeva, instituciju koja pruža uslugu, datum podnošenja elektronskog zahtjeva i status usluge.

2. Istraživanja javnog mnjenja

Ministarstvo održivog razvoja i turizma nije realizovalo istraživanja o korupciji u drugoj polovini 2011. godine.

IV. VRHOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO

1. Informativne kampanje

Vrhovno državno tužilaštvo (u daljem tekstu: VDT) u periodu jul-decembar 2011. godine nije sprvovodilo informativne kampanje. Ipak, broj telefona na koji se VDT-u mogu prijaviti sumnje u postojanje koruptivnih radnji, objavljen je u lifletima UAI u okviru kampanja Prijavi korupciju-uvijek postoji način“ i „Prijava korupcije=doobar izbor“, koja su realizovane u izvještajnom periodu.

2. Istraživanja javnog mnjenja

VDT u izvještajnom periodu nije sprovedio istraživanja javnog mnjenja na temu korupcije.

V. SUDSKI SAVJET

1. Informativne kampanje

Sudski savjet u izvještajnom periodu je realizovao antikorupcijsku informativnu kampanju "Zajedno protiv korupcije". Tema kampanje je prijava slučajeva korupcije u sudovima.

Sudski savjet Crne Gore kontinuirano sprovodi kampanju "Zajedno protiv korupcije", pri čijem Sekretarijatu je osnovana i Kancelarija za prijavu korupcije. U svim sudovima u Crnoj Gori, kao i Sekretarijatu Sudskog savjeta, na vidno istaknutim mjestima (ulaznim vratima, holovima i sl.) nalaze se posteri za prijavu korupcije u sudovima. Posteri sadrže telefonski broj 067/238-288 i adresu Sudskog savjeta - Miljana Vukova bb, Podgorica, putem kojih građani mogu prijaviti slučajeve korupcije u sudovima.

U periodu 1.01-7.12.2011. godine nije podnjeta nijedna osnovana prijava za korupciju koja bi bila proslijedjena državnom tužilastvu na dalje postupanje. Sve podnjete prijave su zapravo bile pritužbe na rad sudova i odnosile su se na nezadovoljstvo stranaka odlukom suda. Navodi iz prijava se uvijek provjeravaju (uključujući i anonimne), a podnositelj prijave (ukoliko je poznat) se povratno informiše.

Broj Kancelarije za prijavu korupcije u sudstvu je objavljen u liftetima UAI u okviru kampanja „Prijavi korupciju-uvijek postoji način“ i „Prijava korupcije=doobar izbor“.

2. Istraživanja javnog mnjenja

a) U saradnji sa Centrom za demokratiju i ljudska prava (CEDEM), u partnerstvu sa AIRE Centrom iz Londona, u okviru projekta "Monitoring pravosudnog sistema Crne Gore" sprovedeno je istraživanje o krivičnim postupcima u sedam crnogorskih sudova, sa ključnim nalazima i preporukama.

Glavni rezultati istraživanja: U parnici na pitanje "da li im je nešto traženo kako bi slučaj bio riješen u njihovu korist u odnosu na sam ishod suđenja, uporedjene su dvije kategorije, tj. one koji su dobili i one koji su izgubili parnicu.

Veoma je interesantno da je značajno veći broj onih koji tvrde da im je indirektno tražen novac u slučajevima kada su izgubili suđenje, nego li u situacijama kada su dobili parnicu.

Disproporcija u ovom pogledu postoji takođe i kada se procjenjuje da li bi se lakše dobio slučaj da su ponudili novac u toku parnice. Ovaj podatak je indikativan i može imati dva moguća tumačenja. Prvo, moguće je da građani koji su izgubili parnicu negativan ishod suđenja interpretiraju na način da je druga strana dobila parnicu zato što je 'potkupila' slučaj, ili, drugo, moguće je da se jednostavno na ovaj način izražava nezadovoljstvo rezultatom parničenja. "

"U krivičnim postupcima na pitanje da li im je tražen novac kako bi ishod suđenja bio u njihovu korist 81% ispitanika odgovorilo je negativno i tvrde da je sve bilo uobičajeno. Sa druge strane, 8,2% ispitanika tvrdi da im ništa nije traženo, ali da vjeruju da su ponudili novac da bi slučaj bio lakše riješen u njihovu korist, dok samo 1,3% tvrdi da im je indirektno tražen novac. "

Izvještaj o prvom polugodišnjem istraživanju je javno prezentovan 3. oktobra 2011. godine.

b) Inicijativa mladih za ljudska prava (YIHR) u saradnji sa Vrhovnim sudom Crne Gore sprovodi projekat "Monitoring rada sudova - pristup суду, jednakost, javnost, transparentnost i efikasnost".

U izvještaju Inicijative mladih za ljudska prava (YIHR) biće navedeno: "Za razliku od mnogih drugih profesija sudska funkcija je oduvijek bila izložena najvećem izazovu: da zaštititi pravdu i pravo od svih ataka koji dezavuišu demokratski poredak i načelo vladavine prava u pravnoj državi. Naprsto, sudske greške i propusti su znatno vidljiviji od bilo kojih drugih, a posljedice u jako politizovanom i nadasve rovitom post-tranzicionom društvu bivaju višestruko uvećane, bilo iz opravdanih i utemeljenih razloga, bilo da su one proizvod pravu i pravdi oprečnog, ponekad i neutemeljenog i neopravdanog očekivanja. Ne zaboravimo da u velikom broju sudske postupaka jedna stranka nikad ne biva zadovoljna, jer je ona ta koja gubi spor o pravu i/ili o činjenicama."

Percepcija korupcije u sudovima, dakle, u velikoj mjeri je zasnovana na vrjednosnim sudovima, odnosno nezgodovljstvu stranaka/učesnika u postupku njegovim ishodom, tj. sudskom odlukom.

Na Pravnom fakultetu je 1. decembra 2011. godine organizovana stručna rasprava, kao prethodnica publikaciji Izvještaja.

VI. UPRAVA POLICIJE

1. Informativne kampanje

Uprava policije (u daljem tekstu: UP) u periodu jul –decembar 2011. godine nije realizovala informativne antikorupcijske kampanje. Ipak, UP se odazvala pozivima UAI da se uključi u kampanje „Prijava korupcije=dobar izbor” i „Prijava korupciju–uvijek postoji način”. UP je promotivni materijal iz tih kampanja, liflete i postere, distribuirala u područnim jedinicama tog organa i graničnim prelazima i tako ih učinila dostupnim građanima. Takođe, broj telefona UP na koji građani mogu prijaviti korupciju objavljen je u lifletu UAI u okviru pomenutih kampanja.

2. Istraživanja javnog mnjenja

UP u periodu jul-decembar 2011. godine nije realizovala istraživanja na temu korupcije.

VII. UPRAVA ZA ANTIKORUPCIJSKU INICIJATIVU

UAI u okviru svojih nadležnosti, između ostalog, obavlja poslove koji se odnose na propagandno-preventivno djelovanje, kao što su podizanje nivoa javne svijesti o problemu korupcije i sprovođenje istraživanja o obimu, pojavnim oblicima, uzrocima i mehanizmima nastanka korupcije.⁶

U skladu sa preventivnim nadležnostima, UAI u kontinuitetu osmišljava i realizuje antikorupcijske kampanje, samostalno i u saradnji sa drugim državnim institucijama i nevladinim organizacijama. Takođe, UAI kontinuirano sprovodi i prezentuje sistemski istraživanja javnog mnjenja o korupciji, čiji rezultati omogućavaju plansko i sistematsko planiranje budućih antikorupcijskih

⁶ Uredba o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list Crne Gore”, Broj, 7/11, od 28. januara 2011. g.), član 26.

aktivnosti koje nadležni organi preduzimaju na preventivnom i represivnom planu.

Pored obaveza iz Uredbe, UAI ima obaveze koje proizilaze iz strateških antikorupcijskih dokumenata, pa je UAI jedan od organa obveznika sprovođenja gore opisanih mjera 49 i 51 iz AP (vidi str 3), kao i mjere 85 (vidi str 4) i mjere 233 IAP-a.⁷

U cilju realizacije nadležnosti predviđenih Uredbom i strateškim antikorupcijskim dokumentima, UAI je u periodu jul – decembar 2011. godine realizovala antikorupcijske kampanje i ispitivanje javnog mnjenja na terenu, kao i izradu ove Informacije.

1. Informativne kampanje

UAI sistemski i planski pristupa kreiranju antikorupcijskih kampanja, čiji je sadržaj određen na osnovu rezultata ispitivanja javnog mnjenja koje realizuje ovaj organ, a koji služe za definisanje budućih preventivnih antikorupcijskih aktivnosti kao što je kreiranje kampanja u cilju jačanja javne svijesti o štetnosti korupcije.

Kampanje realizovane u drugoj polovini 2011. godine proistekle su iz rezultata ispitivanja javnog mnjenja „Svijest javnosti o korupciji i upoznatost sa radom UAI“ koje je sprovedeno u decembru 2010. godine, a objavljeno u januaru ove godine. Kampanje su bile usmjerene ka opštoj javnosti.

UAI je u drugoj polovini 2011. godine realizovala tri antikorupcijske kampanje: „Prijavi korupciju-uvijek postoji način“, „Prijava korupcije=dobar izbor“ i kampanju tokom trajanja konkursa za upis u studentske i učeničke domove.

a) UAI je kampanju pod nazivom „Prijavi korupciju-uvijek postoji način“ pokrenula 9. decembra 2011. godine. Osim promovisanja načina na koje građani mogu prijaviti korupciju nadležnim organima, cilj kampanje je i podsticanje većeg i efikasnijeg učešća građana u borbi protiv korupcije.

U okviru kampanje pripremljen je i distribuiran sledeći informativni materijal: video i audio spot, 100 postera, 2.000 lifleta i osam bilborda u kojima su promovisani i načini za prijavu korupcije. U lifletu su navedene osnovne informacije o korupciji, načinima prijave, kao i svi brojevi otvorenih linija za prijavu korupcije državnim institucijama. Audio i video spot se emituje na televizijskim i radio stanicama širom Crne Gore. Javni i komercijalni emiteri u najvećem broju slučajeva su prihvatali poziv UAI i Agencije za elektronske medije da besplatno emituju spotove, budući da kampanja ima javni interes. Osim u

⁷ Mjera 233 IAP-a: Sprovoditi zajedničke kampanje u cilju podsticanja većeg i efikasnijeg učešća građana u borbi protiv korupcije. Nadležni organ: UAI u saradni na NVO

marketinškom dijelu programa, spotovi se emituju i tokom specijalnih emisija u kojima učestvuju predstavnici UAI i drugih organa zaduženih za suzbijanje korupcije.

Takođe, u okviru kampanje UAI je širom Crne Gore distribuirala postere i liflete. Kako bi se osiguralo da informativni materijal bude dostupan što većem broju građana, UAI je pozvala i druge organe, među kojima i one čiji su brojevi telefona za prijavu korupcije objavljeni u info materijalu, da se uključe u kampanju i distribuiraju liflete i postere u svojim područnim jedinicama, ispostavama, filijalama, opštinskim organizacijama, kao i da taj materijal postave na mjestima gdje građani mogu vidjeti postere i preuzeti liflete. Svi organi kojima je upućen dopis su odgovorili pozitivno. Posteri i lifleti su dostavljeni: Ministarstvu unutrašnjih poslova (20 postera, 250 lifleta), Ministarstvu zdravlja (20 postera, 250 lifleta), Ministarstvu rada i socijalnog staranja (20 postera, 250 lifleta), Upravi policije (20 postera, 250 lifleta), Upravi carina (20 postera, 250 lifleta), Poreskoj upravi (10 postera, 100 lifleta), Upravi za nekretnine (10 postera), Direkciji za javne nabavke (10 postera, 50 lifleta), Zajednici opština (25 postera), Pošta Crne Gore (30 postera i 300 lifleta).⁸

S obzirom na to da IAP predviđa da UAI sprovodi kampanje u saradnji sa NVO, UAI je materijal iz kampanje dostavila i NVO CRNVO (10 postera, 100 lifleta), kao i NVO Euromost (10 postera, 150 lifleta), sa kojom je UAI u oktobru u Bijelom polju organizovala okrugli sto na temu „Saradnja nevladinih organizacija, državnih institucija i organa lokalne uprave u borbi protiv korupcije“.

U okviru kampanje postavljeno je osam bilborda u sledećim gradovima: Podgorici, Nikšiću, Kolašinu, Beranama, Pljevljima, Budvi, Baru i Bijelom Polju. Propagandni materijal iz kampanje: video spot, elektronske verzije lifleta, postera i bilborda, postavljeni su i na internet stranicu UAI www.antikorupcija.me.

b) U izještajnom periodu nastavljena je i kampanja UAI pod nazivom „Prijava korupcije=dobar izbor“, koja je počela 10. juna o.g. Osnovni cilj kampanje, koja je bila namijenjena opštoj javnosti, bio je podizanje nivoa javne svijesti o problemu korupcije i podsticanje građana da tu negativnu pojavu prijavljuju nadležnim organima.⁹

c) UAI je i u 2011/2012. akademskoj školskoj godini nastavila antikorupcijsku kampanju u učeničkim i studentskim domovima u cilju sprječavanja eventualnih koruptivnih radnji za vrijeme prijema u domove u Crnoj Gori. Tokom trajanja konkursa za upis u domove (avgust i septembar) u Domu učenika i studenata u Podgorici, kao i u učeničkim i studentskim domovima u Nikšiću, Cetinju i Kotoru, distribuiran je promotivni materijal – posteri i lifleti sa osnovnim informacijama

⁸ U lifletu su objavljeni i brojevi telefona Vrhovnog državnog tužilaštva, Kancelarije za prijavu korupcije u sudstvu, Ministarstva prosvjete i sporta i Investiciono razvojnog fonda.

⁹ Više podataka o kampanji „Prijava korupcije=dobar izbor“ u Informaciji o broju informativnih kampanja i istraživanja javnog mnjenja u periodu januar-jun 2011. godine.

o korupciji i načinima na koje se ta negativna društvena pojava može prijaviti nadležnim organima.

Kada je riječ o efektima kampanja, može se zaključiti da su imale veliki doprinos ostvarivanju zajedničkog cilja svih aktivnosti koje UAI realizuje - podizanja nivoa javne svijesti o štetnosti korupcije i ohrabrvanja građana da nadležnim organima prijavljuju sumnje u postojanje korupcije. U tom smislu, kampanje koje je UAI sprovedla u drugoj polovini 2011. godine dale su pozitivne rezultate, kada je u pitanju prijavljivanje korupcije ovom organu. Tako je u periodu 1. jul-20. decembar 2011. godine UAI primila 53 prijave o sumnji u postojanje korupcije, dok je od početka godine UAI primila 128 prijave. Inače, broj prijava koje UAI dobija od građana konstantno raste iz godine u godinu. U 2010. godini UAI primila 140 prijave o sumnji u postojanje koruptivnih radnji, dok je u 2009. godini taj broj bio 98.

Pored kampanja, UAI je antikorupcijske aktivnosti i načine prijave korupcije promovisala i kroz učešće u specijalnim radio emisijama. Tako je UAI tokom izvještajnog perioda realizovala tri emisije na Radiju Crne Gore i pet emisija na Radiju Antena M. Osim toga, načini za prijavu korupcije predstavljeni su na okruglim stolovima, predavanjima, seminarima, kao i svim ostalim događajima na kojima su učestvovali predstavnici UAI. Takođe, svi načini na koje građani mogu prijaviti korupciju objavljeni su na internet stranici www.antikorupcija.me na kojoj su postavljeni i svi materijali iz kampanja „Prijavi korupciju-uvijek postoji način“ i „Prijava korupcije=dobar izbor“. Telefoni svih državnih organa na koje se može prijaviti korupcija prezentovani su i u biltenu „Antikorupcija“, koji UAI objavljuje tromjesečno.

2. Istraživanja javnog mnjenja

UAI je u okviru svojih nadležnosti u periodu jul-decembar 2011. godine, počela sa realizacijom jednog ispitivanja javnog mnjenja. Sredinom decembra sproveden je terenski dio ispitivanja javnog mnjenja pod nazivom „Svijest javnosti o korupciji i upoznatost sa radom UAI“. U pitanju je ponovljeno ispitivanje javnog mnjenja koje ovaj organ realizuje u saradnji sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori, dok ispitivanje na terenu sprovodi CEED Consulting iz Podgorice. Rezultati ispitivanja biće prezentovani javnosti krajem januara 2012. godine.

Isto ispitivanje realizovano je 2010. i 2009. godine. Cilj ispitivanja je da se ocijeni svijest i znanje javnosti o korupciji, kao i da se analizira odnos javnosti prema pojavi korupcije, upoznatost sa načinima borbe protiv korupcije, utvrди upoznatost javnosti sa aktivnostima UAI, utvrdi nivo povjerenja u UAI i napravi poređenje sa rezultatima prethodnih ispitivanja.

Rezultati ispitivanja su poslužili za definisanje mjera i politika usmjerenih na dalje podizanje nivoa javne svijesti o štetnosti korupcije, kao i za definisanje daljih aktivnosti UAI na preventivnom planu. Iz ovih istraživanja proističu dalje

aktivnosti koje su realizovane tokom prethodno opisanih kampanja. Rezultati, takođe, omogućuju UAI da stekne detaljan uvid u to koliko javnost poznaje rad ovog organa i kakva je svijest javnosti o nivou, oblicima i uzrocima pojave korupcije.

Podsjećamo da je prethodno ispitivanje, koje se odnosilo na 2010. godinu (objavljeno u januaru 2011.) pokazalo pozitivan trend u više pravaca. Npr. svijest građana o tome kojoj vrsti institucije pripada UAI veća je u odnosu na 2009. godinu, pa blizu 69,4% građana prepoznaće UAI kao državni organ koji preventivno djeluje protiv korupcije. Takođe, ispitivanje je pokazalo da većina građana (63,5%) ima povjerenje u rad UAI. Osim toga polovina ispitanika ističe, spremnost da prijave korupciju UAI, što je bio slučaj i u 2009. g. Ponovljeno ispitivanje je pokazalo da je 74% ispitanih čulo za UAI i njene aktivnosti, naspram 70 % u 2009. g.

Rezultati istraživanja su objavljeni na sajtu UAI www.antikorupcija.me i u biltenu „Antikorupcija“.

Osim navedenog, UAI je u saradnji sa UNODC, UNDP i Delegacijom EU u CG organizovala prezentaciju istraživanja „Korupcija u Crnoj Gori: iskustva građana sa podmićivanjem“. Takođe, UAI je u saradnji sa UNODC formulisala glavne nalaze i preporuke tog istraživanja.

VIII. DIREKCIJA ZA JAVNE NABAVKE

1. Informativne kampanje

Direkcija za javne nabavke (u daljem tekstu DJN) je izradila flajer „Prijavi korupciju u javnim nabavkama“, čija se distribucija očekuje u narednom periodu.

DJN se uključila u kampanju UAI „Prijavi korupciju-uvijek postoji način“ na način što je distribuirala liflete i postere iz te kampanje (10 postera, 50 lifleta) i postavila ih na vidnim mjestima. Takođe, broj telefona na koji se DJN može prijaviti korupcija je promovisan u lifletu UAI u okviru pomenute kampanje, kao i u okviru prethodne kampanje „Prijava korupcije=dobar izbor“.

2. Istraživanja javnog mnjenja

DJN u drugoj polovini 2011. godine nije realizovala istraživanja javnog mnjenja o korupciji.

IX. UPRAVA ZA IGRE NA SREĆU

1. Informativne kampanje

Uprava za igre na sreću u periodu jul-decembar 2011. godine nije sprovodila antikorupcijske kampanje. Broj otvorene telefonske linije (020 265 438) za prijavu korupcije objavljen je u dnevnim novinama i na sajtu tog organa. Uz broj, na sajtu je objavljena i informacija da se prijava korupcije može obaviti i na način anonimnog ubacivanja obavještenja u sanduče za pisma, koje se nalazi ispred ulaznih vrata Uprave, e-mailom i popunjavanjem kontakt forme na web sajtu.

Broj telefona na koji građani mogu prijaviti korupciju Upravi za igre na sreću objavljen je u lifletu UAI u okviru kampanja „Prijavi korupciju-uvijek postoji način“ i „Prijava korupcije=dobar izbor“, koje su realizovane u izvještajnom periodu.

2. Istraživanja javnog mnjenja

Uprava za igre na sreću u periodu jul-decembar 2011. godine nije sprovodila istraživanja javnog mnjenja o korupciji.

X. PORESKA UPRAVA

1. Informativne kampanje

Poreska uprava (u daljem tekstu PU) u periodu jul-decembar 2011. g. inovirala je flajer–vodič za poreske obveznike „Da Vas podsjetimo“, koji sadrži sve bitne informacije i upustva, sa zakonskim rokovima za podnošenje prijava.

Distribuiran je promotivni materijal Uprave za antikorupcijsku inicijativu u sklopu kampanje „Prijava korupcije-dobar izbor“. Distribuiran je propangadni materijal u vidu flajera i lifleta na temu Ljetnje turističke sezone 2011. Održano je predavanje studentima Fakulteta za poslovni menadžment iz Bara, u okviru kojeg su iznijete aktivnosti u borbi protiv korupcije.

Ažurno i svakodnevno se javnosti prezentuju sva aktuelna dešavanja i rezultati rada, putem Web site-a, www.poreskauprava.gov.me, a takođe sa gotovo dnevnom ažurnošću, saopštenja za javnost se upućuju svim medijima, email-om. Web site Poreske uprave, kao i stalni “baner” sadrži poziv građanima da koriste dežurni telefon 19707, na kojem osim postavljanja pitanja mogu prijaviti i uočene slučajeve koruptivnog ponašanja. Mjesečno se putem web-site-a publikuje Poreska praksa-Pitanja i odgovori.

U izvještajnom periodu riješena su 72 zahtjeva za slobodan pristup informacijama.

Realizovana je kampanja „PDV je tvoj novac”, sa podslogom „traži fiskalni račun ili prijavi krađu”. Kampanja je promovisana putem video-spotova, plakata i flajera.

Efekti kampanja su vidni u domenu sve većeg stepena edukovanosti poreskih obveznika, kao i građana uopšte, što se prati kroz pitanja koja se svakodnevno postavljaju PU. Prijava slučajeva koruptivnog ponašanja u izvještajnom periodu nije bilo.

Broj telefona PU 19707 na koji građani mogu prijaviti korupciju objavljen je u lifletima UAI u okviru kampanja „Prijavi korupciju-uvijek postoji način” i Prijava korupcije=dobar izbor”.

2. Istraživanja javnog mnjenja

Poreska uprava realizuje anketiranje građana preko internet stranice tog organa. Kroz redovne sedmične ankete, koje PU sprovodi preko svog web-site-a, sagledavaju se oblasti koje najviše interesuju poreske obveznike, te se na osnovu toga organizuju obuke. U izvještajnom periodu ukupno je organizovano 79 obuka službenika PU u zemlji i devet obuke u inostranstvu.

PU uprava je publikovala 72 saopštenja za javnost, koja sadrže podatke o radu ovog organa u izvještajnom periodu.

XI. UPRAVA CARINA

1. Informativne kampanje

Uprava carina (u daljem tekstu: UC) je u periodu jul-decembar 2011. godine medijski promovisala instrumente za prijavu korupcije sa posebnim akcentom na „Otvorenou liniju“.

Dnevni list „Vijesti“ je 12. jula objavio tekst pod naslovom „Korupcija se najčešće prijavljuje telefonom“. Nedjeljnik „Revija D“ je 13. jula objavio izjavu PR menadžera UC, u tekstu pod naslovom „Švercuju sve, najviše skank i cigarete“ u kome je, između ostalog, promovisana Otvorena linija UC. Dnevni list „Pobjeda“ je 18. jula objavio intervju direktora UC u kome je između ostalog govorio o Otvorenoj liniji. „Portal Analitka“ je 18. jula objavio dio Intervju direktora UC datog dnevnom listu „Pobjeda“, koji se odnosi na promociju Otvorene linije. Dnevni list „Vijesti“ je 15. avgusta objavio izjavu PR menadžera UC u tekstu pod

naslovom "Švercuju meso u prtljagu" u okviru koje je promovisana carinska Otvorena linija.

Na redovnoj konferenciji za medije povodom Dana carinske službe (18.10.2011.), direktor UC je naglasio značaj carinske Otvorene linije kao i drugih instrumenata za prijavu korupcije. "Dnevne novine" su 19.oktobra u tekstu pod naslovom "Dva carinika izgubila posao" prenijeli izlaganje direktora UC sa redovne konferencije povodom Dana carinske službe, između ostalog i o Otvorenoj carinskoj liniji kao i o drugim instrumentima za prijavu korupcije. "Pobjeda" je 19.oktobra u tekstu pod naslovom "Carine pola budžeta", u boxu "Zaključke o korupciji ne treba donositi olako", prenijela dio izlaganja direktora UC koje se odnosilo na prijavu korupcije preko Carinske otvorene linije i drugih instrumenata. TV "Pink" u emisiji "Infomonte" 18.oktobra je prenijela dio izlaganja direktora UC sa redovne konferencije za medije, povodom Dana carinske službe, gdje je između ostalog govorio o svim instrumentima koji su na raspolaganju za prijavu korupcije, sa naglasakom na carinsku Otvorenу liniju. TV "Vijesti" su u emisiji "Vijesti u pola sedam" 18.oktobra emitovale djelove izjave direktora UC, sa konferencije za medije povodom Dana carinske službe, u kojoj je između ostalih informacija direktor govorio i o carinskoj Otvorenoj liniji i drugim instrumentima za prijavu korupcije.

"Dnevne novine" su 6. novembra u tekstu pod naslovom "Vozači autobusa u dilu sa švercerima" u podnaslovu "Radi otvorena linija" prenijeli izjavu PR menadžera UC o carinskoj Otvorenoj liniji; U podnaslovu "Citati" takođe je objavljen dio o carinskoj Otvorenoj liniji". "Dnevne novine" su 25. novembra prenijele izjavu PR menadžera UC i u posebnim, istaknutim navodima, promovisali carinsku Otvorenу liniju.

TV "Pink" u okviru emisije "Moja Podgorica" od 2.avgusta 2011 godine, svakog radnog dana, u terminu od 18h, u okviru "Važnih telefona" prikazuje broj "Otvorene linije". Dnevne novine "Dan", "Pobjeda" i "Vijesti" u okviru rubrike "Gradske vijesti" svakog dana objavljaju broj telefona carinske Otvorene linije.

Povodom 9.decembra, kada je počela nova antikorupcijska kampanja UAI „Prijavi korupciju-uvijek postoji način“, UC dostavila je svim područnim jedinicama-Carinarnicama postere i liflete sa informacijama o tome koja sva krivična djela imaju obilježja korupcije i sistemima za prijavu istih. Cilj kampanje je promovisanje načina na koje građani mogu prijaviti korupciju nadležnim organima kao i podsticanje većeg i efikasnijeg učešća građana u borbi protiv korupcije.

U periodu od 01.01 do 15. 11.2011. g. podnijeto je 45 prijava građana i to:

- 41 putem Carinske otvorene linije ,
- dvije prijave podnijete putem e-mail-a,
- jedna usmeno u prostorijama Uprave carina,
- jedna prigovorom u pisanoj formi .

Od ukupno podnijetih prijava, u izvjestajnom periodu, 22 prijave građana odnosile su se na sumnje u koruptivne radnje carinskih službenika i to:

- 20 putem Carinske otvorene linije
- jedna prijava u pisanoj formi i jedna prijava putem e-maila.

2. Istraživanja javnog mnjenja

UC je 10.11.2011. g. uputila Ministarstvu finansija pregled prioritetnih aktivnosti za period 2012/2013. za koje je neophodna donatorska pomoć, među kojima je naveden projekat „Prevencija i suzbijanje korupcije u carinskoj službi“, u okviru kojeg je planirano ispitivanje javnog mnjenja.

Svrha projekta je da se identifikuju rizične oblasti podložne korupciji u carini, kako bi definisali adekvatne mjere za prevenciju i suzbijanje korupcije i samim tim zadobili povjerenje građana u carinsku službu, kao važnu, servisno orijentisanu, profesionalnu, pouzdanu i nepristrasnu organizaciju, koja efikasno i efektivno izvršava svoju misiju zaštite društva i ekonomije od krijumčarenja i prevare, prijetnji za životnu okruženje, kulturno nasljeđe i drugu imovinu, a pri tome da bude snažan partner privredi u cilju uklanjanja svih barijera koje mogu biti u funkciji pojednostavljenja postupaka i bržeg carinjenja roba.

Projekat bi se realizovao u saradnji sa zainteresovanim NVO (NVO CEMI i NVO Bjelopoljski demokratski centar), koje se bave pitanjima korupcije, a koje su se javile na javni poziv Uprave carina.

Projekat sadrži sledeće aktivnosti: identifikovanje oblasti sa visokim rizikom pojave korupcije, prikupljanje najbolje prakse iz EU i susjednih zemalja, planiranje i implementacija mera u cilju suzbijanja korupcije u carinskoj službi i povećanje povjerenja građana u carinsku službu.

XII. SAVJET ZA PRIVATITACIJU I KAPITALNE PROJEKTE

1. Informativne kampanje

Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte u periodu jul-decembar 2011. godine nije sprovodio informativne kampanje.

2. Istraživanja javnog mnjenja

Savjet u izvještajnom periodu nije realizovao ispitivanja javnog mnjenja o korupciji.

XIII. INVESTICIONO RAZVOJNI FOND

1. Informativne kampanje

Investicciono-razvojni fond Crne Gore A.D. u izvještavanom periodu nije sprovodio antikorupcijske kampanje. Broj telefona na koji građani mogu prijaviti korupciju Investicciono razvojnom fondu objavljen je u lifletima UAI u okviru kampanja „Prijavi korupciju-uvijek postoji način“ i „Prijava korupcije=dobar izbor“.

2. Istraživanja javnog mnjenja

Investicciono-razvojni fond u periodu jul-decembar 2011. godine nije sprovodio istraživanja javnog mnjenja o korupciji.

REZIME

Iz podataka objedinjenih u ovoj Informaciji zaključuje se da su državni organi u periodu jul-decembar 2011. godine sproveli više kampanja i istraživanja javnog mnjenja u cilju promocije kanala za prijavu korupcije i mehanizme zaštite, kao i u cilju podizanja nivoa javne svijesti i podsticanja građana (i pojedinih ciljnih grupa) da prijavljuju korupciju i njihovog što većeg učešća u borbi protiv korupcije). Iz navedenih podataka proizilazi sledeće:

Informativne kampanje

- Glavni efekat sprovedenih kampanja u prvoj polovini 2011. g. je što su građani i u ovom periodu nastavili da prijavljuju sumnje u postojanje korupcije pojedinim nadležnim organima. Tako je npr. UAI u od 1. jula do 20. decembra 2011. godine primila 53 prijave u postojanje koruptivnih radnji, a od početka 2011. godine ukupno 128 prijava. Trend rasta broja prijava o sumnji u postojanje korupcije raste iz godine u godinu. Tako je tokom 2010. g. UAI primila 140 prijava o sumnji u postojanje korupcije, u 2009. g. primila 98 prijava, a u 2008. g. 42 prijave.
- Od državnih organa, najviše kampanja u izvještajnom periodu je realizovala UAI, koja je sprovedla kampanje Prijavi korupciju – uvijek postoji način“, „Prijava korupcije=dobar izbor“ i kampanju u učeničkim i studentskim domovima tokom trajanja konkursa za upis. U periodu jul-decembar o.g. i Ministarstvo prosvjete i sporta nastavilo je sa realizacijom kampanje „Ne budi dio krupcije. Prijavi je!“ Sudski savjet je u izvještavanom periodu realizovao antikorupcijsku informativnu kampanju "Zajedno protiv korupcije" čija je tema bila prijava slučajeva korupcije u sudovima. DJN je izradila flajer „Prijavi korupciju u javnim nabavkama“, čija distribucija se očekuje u narednom periodu. Takođe i PU je periodu jul-decembar 2011. g. inovirala flajer – vodič za poreske obveznike „Da Vas podsjetimo“ i sprovedla kampanju „PDV je tvoj novac“, a učestvovala je i u distribuciji promotivnog materijala UAI u sklopu kampanje „Prijava korupcije-dobar izbor“.
- Ostali organi u periodu jul-decembar 2011. g. nijesu realizovali samostalne kampanje, ali se više organa, među kojima i oni organi koji imaju otvorene linije za prijavu korupcije, uključilo u distribuciju info-materijala iz kampanje UAI „Prijavi korupciju-uvijek postoji način“ (Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Uprava policije, Uprava carina, Uprava za nekretnine, Poreska uprava, Direkcija za javne nabavke, Zajednica opština, Pošta Crne Gore).
- U okviru kampanja su pripremljeni i na elektronskim medijima emitovani spotovi sa informacijama o korupciji i načinima na koje građani mogu korupciju prijaviti nadležnim organima. Održano je i više antikorupcijskih predavanja na seminarima na kojima su takođe promovisani kanali za

prijavu korupcije. Osim toga organi su brojeve na koje građani mogu prijaviti korupciju objavljuvali i na internet stranicama, dok je više državnih organa kanale za prijavu korupcije promovisalo kroz flajere, bilborde, saopštenja za javnost, press konferencije, televizijske i radio emisije i dr.

- Sumarno posmatrano, u periodu jul-decembar 2011. g. je više državnih organa i institucija učestvovalo u informativnim kampanjama (13) nego u prvoj polovini ove godine (11)¹⁰. Sumarno, u 2011. godini više je organa sprovodilo samostale kampanje ili učestvovalo u distribuciji materijala iz kampanja drugih organa, nego u 2010. g. kada je deset državnih organa učestvovalo u kampanjama, bilo kroz pripremu i sprovođenje samostalnih kampanji ili kroz učešće u distribuciji info –materijala iz kampanje UAI¹¹.

Istraživanja javnog mnenja:

- Realizaciju istraživanja javnog mnenja o korupciji u periodu jul-decembar 2011. g. planirao i realizovao mali broj državnih organa. Ispitivanja na terenu je, od državnih organa, sprovedla UAI, a rezultate ispitivanja će objaviti u januaru 2012. godine. Sprovedeno ispitivanje UAI poslužiće da se utvrde efekti sprovedenih kampanja u ovoj godini i da se na osnovu dobijenih podataka definišu naredne aktivnosti na planu antikorupcijskog djelovanja.
- Sudski savjet, u saradnji sa Centrom za demokratiju i ljudska prava (CEDEM), u partnerstvu sa AIRE Centrom iz Londona, u okviru projekta "Monitoring pravosudnog sistema Crne Gore" sproveo je istraživanje o krivičnim postupcima u sedam crnogorskih sudova, sa ključnim nalazima i preporukama. Sudski savjet je, takođe, informisao UAI da Inicijativa mladih za ljudska prava (YIHR) u saradnji sa Vrhovnim sudom Crne Gore sprovodi projekat "Monitoring rada sudova - pristup суду, jednakost, javnost, transparentnost i efikasnost" i da će Izvještaj biti przentovan u narednom periodu.
- Ostali organi nijesu realizovali sistemska istraživanja, ali su pojedini organi (Poreska uprava) sprovedeli ankete o upoznatosti građana o načinima na koje se može prijaviti korupcija. Ministarstvo prosvjete i sporta, kao i Uprava carina su realizovale pripremne aktivnosti za sprovođenje istraživanja u narednom periodu.

¹⁰ Informacija o broju informativnih kampanja i istraživanja javnog mnenja januar-jun 2011. g

¹¹ Informacija o broju informativnih kampanja i istraživanjima javnog mnenja u 2010. godine koju je pripremila UAI, a Vlada CG usvojila 10. marta 2011. godine (str. 21 i 22).

PREDLOG MJERA

Shodno ostvarenim efektima kampanja navedenim u ovoj Informaciji, koji su utvrđeni na osnovu broja prijava korupcije, kao i ispitivanja javnog mnjenja o efektima kampanja, svijesti javnosti o korupciji i rasprostranjenosti te pojave u pojedinim oblastima, proizilazi da je neophodno nastaviti realizaciju kampanja i ispitivanja u skladu sa strateškim antikorupcijskim dokumenata i Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave.

Potrebno je da organi državne uprave koji su u periodu jul-decembar 2011. g. sprovodili antikorupcijske kampanje nastave sa njihovom realizacijom i 2012. godini.

Potrebno je i da svi obveznici ispunjavanja mera iz IAP-a koje se odnose na sproveđenje kampanja (mjere 85 i 233 UAI; mjera 130 Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte; mjera 160 DJN; mjera 263 UP; mjera 270 Sudski savjet i Tužilački savjet) nastave da ih realizuju ili da samostalno ili u saradnji sa drugim nadležnim organima započnu sa osmišljavanjem i sproveđenjem antikorupcijskih kampanja u cilju promocije kanala za prijavu korupcije i mahanizama zaštite, podizanja nivoa javne svijesti i ohrabrvanja građana da prijavljuju korupciju, kao i podsticanja većeg i efikasnijeg učešća građana u borbi protiv korupcije.

Kad su u pitanju istraživanja javnog mnjenja, potrebno je da UAI shodno indikatoru iz mjere 85 IAP-a, početkom 2011. godine predstavi rezultate ispitivanja javnog mnjenja koje će pokazati efekte antikorupcijskih kampanja sprovedenih u tekućoj godini.

Takođe, potrebno je da i organi koji prema IAP imaju obavezu realizacije istraživanja javnog mnjenja o korupciji, ista sprovedu i javnosti prezentuju rezultate. Ministarstvo prosvjete i sporta da u prvom kvartalu 2012. prezentuje rezultate istraživanja o pojavnim oblicima, uzrocima i mehanizmima nastanka korupcije (mjera 203 IAP) koje će biti sprovedeno na svim nivoima obrazovanja. Ministarstvo zdravlja da sprovede analizu rezultata nacionalnog istraživanja o korupciji u zdravstvu (mjera 211 IAP).